

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Fel évre	12 fr.
Fel évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hónapra	1 fr.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 fr. - kr.
Fel évre	7 fr. - kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hónapra	1 fr. 20 kr.

Szerkesztőség:

Füfér, Hermann-udvar 1. emelet, a földszínen.

Bermentelen levelek csak ismert közlők fogadnak el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Füfér, Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón.

Hirdetéseket díjazás szerint. Egyes szám 5 kr. ünnepi- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Szünet alatt.

A képviselőház néhány napot pihen a Bécsben folyó kiegyezési tárgyalások miatt, s e rövid szünetet használnak fel arra, hogy egy pár tanúságot mérítsünk a vita eddigi folyamából.

A milyen rövid volt aránylag az általános vita, olyan hosszúra nyúlik a részletes tárgyalás. Ezt azonban nem szemrehányásképpen hozzuk fel. A részletes vitában sok olyan kérdés merült fel, mely megérdemelte a vele való foglalkozást, s a reafordított időt nem mondhatjuk pazarlásnak.

Vegyük csak a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi budget tárgyalását, mely érdekeinket oly közelről érinti. E budget tárgyalása alatt nem egy felszólalás történt ellenzék részéről is, mely elismerte a kormány érdemeit gazdasági és ipari érdekeink fejlesztése körül, s ez elismerést megelégedéssel kívánjuk constatálni. A politikában eltérők lehetnek nézeteink, de az ország anyagi felvirágoztatására irányított törekvésben találkozni kell minden jóaraváló igyekezetnek. Ebből kell erőt merítenünk arra, hogy megbírjuk kulturális feladataink teljesítését.

Hogy a részletekből is említsünk néhányat, sok hasznos dolgot hoztak szóba az utóbbi napokban. Így a gyümölcstermesztés nagy fontosságának kiemelésével egy országos kertészeti egyesület létesítését, mely a gyümölcstermesztésen kívül a kertészet többi ágait is felkarolja. Egy ilyen egyesület sokat tehetne a kormány támogatásával a gyümölcs értékesítése ügyében is, mert most az a bajunk, hogy a nagy termés nyakunkon marad.

Nagyobb részletességgel szövegeztünk ezúttal a bortermelésről is, s valóban szakavatott beszédekert olvastunk e szintén fontos kérdésről. Főleg a kereskedelmi értékesítésre fektették a súlyt, a constatálnunk kell, hogy az országos mintapincézeti illetégek nagyon eltérők voltak a nézetek. Mi azt hisszük, a támadásokkal szemben, hogy ez aránylag fiatal intézménynek időt kell még engedni életképességének behoztatására. A tapasztalt hiányokat a kereskedelmi miniszter kétségkívül meg fogja szüntetni, mert az csakugyan nem lehet a mintapincézeti feladata, hogy borkereskedőinknek ártalmára legyen. A mintapincézet hasznos szolgáltatásokat tehet anélkül, hogy olyan versenyre keljen a régi borkereskedő cégekkel, mely verseny általános közgazdasági szempontból nem áll érdeklünkben.

Hasonlólag fontos a kendertermelés

kérdése. A földmívelési miniszter erről nagyérdemű nyilatkozatot tett. Mezőgazdáinkat buzdítani kell arra, hogy minél többfélével foglalkozzanak, hogy azon esetre, ha az egyik termelési ág nem fizeti ki magát, a másik terményből nyerhessenek biztos jövedelmet. A kendertermelés nálunk határozott szükségletet képez, mert legnagyobb része az ebből készülő árúknak külföldről jön be. A miniszter megjegyezte, hogy támogatni fogná egy oly intézet vagy gyár létesítését, mely a produceint, a földmívelőt mintegy buzdítaná arra, hogy több kender termeljen az oly földön, mely más egyebet talán nehezen tudna termelni.

Csupa öröm olvasni, ha a képviselőház ilyen hasznos dolgokkal foglalkozik. Ránk is fér nagyon, hogy ne meddő vitákra vesztogessük a mai viszonyok közt valóban drága időt. Amint a teendő, hogy az ezek fölötti való gondolkodásban és tevékenységben kellene fáradozunk mindnyájunknak. Azt nem tagadhatja meg senki a jelenlegi kormánytól, hogy az említett irányban sokat tett, s még többet tehet, ha minden jó hazafi önzetlen támogatására és közreműködésére számíthat.

Az idő erősen int bennünket. A szomszéd-államok is erősen igyekeznek gazdasági érdekeiket megvédeni, s ki vagyunk téve annak, hogy a közös küzdelemben érdekeink ütközni fognak, s akkor nem szabad gyengőnek lenni. Ilyen nehéz időben aztán politikai elvek szegrekeztásáról vagy egyéb efélekről beszélgetni valóban kiesynyes dolog, s csak sajnálni lehet, hogy vannak parlamentünknek olyan figurái, kik nevelésnél-nevelésnél inkább interpellációk tételében keresik a képviselői nemesség hivatás teljesítését. Az ilyenek nem érdemelnek más, mint hogy a választó közönség szeméi felnyilván, kimaradjanak onnan, ahová csakugyan nem valók. Jól mulattathatnak egy társaságot poharazás közt, de a parlamentben nincs helyük. Oda komoly embereket kell küldeni, akik dolgozni tudnak és akarnak is.

Kiegyezési tárgyalások.

A közös miniszteri tanácskozások Bécsben megkezdődtek. Vasárnap az osztrák miniszterelhöktség palatájában Taaffe miniszterelnök elnökléte mellett 1 órától délutáni fél 4-ig érkezők volt, melyen részt vettek Dunajewski, báró Pno, Tisza, gróf Szápoly és gróf Széchenyi miniszterek. Ez alkalommal a kiegyezésre vonatkozólag még függőben levő egyes kérdések tárgyalata. Hátán folytatják az értekezést, a melyhez Szentgyörgyi igazságügyi államtitkár is Bécsbe érkezik, hogy véleményét adjon a bank-alapszabályok tervezett

egyik módosítása ügyében. A román szerződési tárgyalások ügye aligba fog a miniszterelnök-keztőlkelben ezúttal előtérre kerülni, mert az osztrák-magyar vámenferentia csak hétfőn veszi fel tárgyalásait az utasítások megállapítása ügyében.

A m. kir. honvéd-huszár törzstisztek gyakorlati kipróbálása.

A honv. miniszteriumban már régebben foglalkoztak azon eszűvel, hogy a honvéd-huszár törzstisztek is, kik igen gyakran juthatnak azon helyzetbe, hogy a harc viszonyában egy-egy egyes fegyverem-beli csapat önálló vezetését kell átvenniük, mar-éke idején ebbe bevakokordtassanak. A gyakorlati honvéd-törzstiszteknek az ősi fegyvergyakorlatok idején tartatni szokott összpontosítások alatt, már évek óta alkalom nyomatik az ez irányban bevakokordtása és az ezen fegyverem-beli tartozó összes törzstisztek előléptetési minőségére e szempontból írték meg. Előben a huszár törzstiszteknek a dandár harcászati vezetését elkönyvtve, csak nagyon kivételesen nyílt erre alkalom. E nagyfontosságú tervből kiindulva, a m. kir. honvédelmi miniszter felhívása elendelte, a honvéd-főparancsnokság, hogy a m. kir. honvédelvesség állományából tartozó törzstiszteknek ezúttal a három fegyverem-beli összpontosított csapatok vezetésében való kipróbálása is eltebe lép. E szerint tehát minden ében az ősi fegyvergyakorlatok alatt egynehány, a folyó ében pedig, mint azt a főparancsnoksági utasítás körülírja, lehetőleg valamennyi huszár törzstisztről részt vesz az egyes honvédkerületek összpontosításában és mint elkönyvitett, mindhárom főfegyverem-beli álló csapat parancsnoka, egy harcászati feladat önálló megoldásával lesz megbízva, külön-külön mindenik. Végül megjegyezi a rendelet, hogy az előléptetési sorba jutó azon honvéd-huszár törzstisztek, kik abbéli képzettségükkel, hogy megfelelő lovas csapatot már vezetni és vezényelni képesek, behozonyítottak, még e mellett, egy mint a gyakorlati törzstisztek egyes fegyverem-beli csapatok vezetésében is ki fognak próbáltatni. A honvéd-huszár törzstisztek előléptetési minősége tehát ezúttal eskákis a jelzett hipotézisnek eredménye alapján lesz véglegesen megállapítható. Igen természetes, hogy ezen nagy változást előidéző utasítás nem vonatkozhat a törzstiszti vizsgát letelő százaadosokra, mire névze az előléptetési szabály alapsan intézkedik.

TANÜGY.

Az iskolakert céljáról.

IV.

S vajjon ki nem fogná fel, mily nagy öröm lehet a tanítóra nézve, ha tanítása a tanítvány vérebe átmeny? ha a tanítvány a tanítottaknak nemcsak az elméletét bírja, hanem mindennemű praktikus oldalát is képes felhasználni? Hiszen az élet utóvégre nem áll tudományokból, hanem ismereteink és ügyességünk alkalmazásából. Már pedig a népiskolának nem lehet más feladata, mint a gyermekeket a létet való harezra képezíteni. — Mindnyáján katonák vagynak, kiknek ropant nagy hatalom ellen küzdenünk kell. — Hogy olyan gyermekek, ki örömmel tanul a szükségnek engedelmessé, ki folytoni munkálkodás által egészségét és magát a véletlenség szeszével szemben munkaképessége által biztosította, derék honpolgár fog válni.

kóstolta sütejtöket, annak az izet nem felelt el soha.

Nem görnyedezett az asztal a pástetömek és füzöcsök terhétől: — hanem a puritán egyszerű ételek izléses kiállítása és zamataj megcsiklandozta az inyet, s a legfinyább is meglepetve esettentett nyelvével.

Kilenczór már huzta Horváth Feri a talp alá valót, s a fiatalság oly kedvelé kezelte meg a tánczot, a minőhöz Kis Miska az a kedv, a mi a bálokön csak a souper-eszirdásban mutatkozik.

Engem arról biztosított az én kis szellemem, a kinek kőszökhöztem e tudósítást, hogy ez a jökedy rozgöl S örökör se fog eszökönny, söt valószínűleg holnap este a „mosogatóskör” újból kiör.

Az öregem, pardon! ... nem volt ott egy öreg sem, mert mind fiatal kedély. ... tehát az idősök fiskálisok a szomszéd terembe gyültek, hol az asztal egész ében át terítve volt, — és itt esengő poharak s vidám dalok közt idézték fel „urfi” koruk vig emlékeit, a mikről minden valószínűség szerint a „mámi” előtt bölesen hallgatnak.

Arról is biztosítottak, hogy majd egy éjtéljában ök is eljárják a kállai kettöst, s megmutatják az „nyjuka”-t, hogy még ök is „gyerekek” ám a talpukön.

A szolgálatkész szellem a következő bájos névsort juttatá rendelkezésemre:

Antalfy Endréné, Antalfy Janka, Adler Lipót, Belcs Jánosné, Cziffra Flora, Elek Istvánné, Elek Juliska, Frankó Janka, Hász Sándorné, Hász Ilonka, Hermina és Sarolta, Hoffbauer Vilma és

ki egy háboruban, mint esendes időben a haza díszeként tündöklik, senki sem fogja tagadni. — De az iskolakert az ifjú honpolgárt nemcsak a munka legyőzésére, hanem a finom műveltek, vegrelajására is képezti. Ne képezzék senki, hogy egy helbarium előállításához, az egyes kerti ágyak elrendezéséhez, fák alakításához, növényesportosításhoz, fapremités különféle módjához kézi ügyesség és szép izlés nem szükségesnek. Már pedig ha valahol, egy hazánkban valóban nagy szükség mutatkozik a középben a szép izlést egy a eszelekvésben, mint a beszédben felbresztetni és ápolni: a mi nagy befolyással van az iparra, az egészségre és a kényelemre.

Az tény, hogy a tanításra felhasználható csak akkor tekinthető el nem vesztettnek, ha az a tanulóknak az életrevalóságát előmozdítja. Ha dolgot legtagasabb értelményben veszzük, hogy mindennemű tanítás tanít az életnek, hogy mily irányban, az a tanítás nemöl függ. De kétségtelen vonni nem lehet, miszerint az lesz a legjobb tanítás, a mely a tanítványnak felölt korában existenciájának alapját képezni. Már pedig száz eset közül kilenczében a földmívelő fiából csak földmívelő lesz. Hogyha tehát a leendő földmívelő idejékorán megismerkedik a természet titkaival, illetőleg a földmívelés törvényeivel, úgy képes is lesz a legtöbb esetben mesterséget, vagy talán jobban mondva hivatást akként betölteni, hogy az — kivéve elemi esapásokat — rá néző kárral ne járjon. De az iskolakert segítségével való tanítás már csak azért sem válhatk meddővé, mert ugyszólván az ember egész leányra hat, a mennyiben az értelmet fejleszt, a kedélyt élenkíti és az akaratot erősíti, s így mindennemű s rangu szűlék gyermekeinek oktatásánál és nevelésénél középonttal szolgálhat.

Ha a gyermek természetét megfigyeljük, úgy látjuk, tapasztaljuk, hogy az minduntalan izog-mozog, mindig foglalkozik valamivel. Mire öti ez a szűlést és tanítót? Hogy igyekezzék a gyermek természetes tevékenységének folyton új anyagot szolgáltatni fejlődésé végett. Már pedig, ha tekintetbe vesszük, mily örömmel szeretik utánozni a gyermekek felhöttök eszelekedetekben és foglalkozásokban, a honnan az a német megjegyez is származik: der Kleine gerne Grog, egy bizonyosan az iskolakert lesz a legzölészerű hely, hol a kinsygek a tanító példája által vezetve, mintz elég anyagot lenek foglalkozási ösztönök kielégítésére.

Ma még a tanügyi szaklapokban minduntalan látjuk, illetőleg olvassuk, módokat keresni: hogyan lehetne a szűlé házat közlebb hozni az iskolához. Minthogy az iskolakert a szűlék anyagi nyervegességgel kiegészíti, megkevelik az iskolakert: de minután az iskolakert ideálunk szerint a népiszkolai életnek központi képezne, egy a feloldandó gordiusi eszmó az iskolakert felállításával és észszerű kezeléssel egyszerre volna kettő vagyta. De tovább is mehetünk. Az iskolakert a közleletet is bevonná a maga köré, a mennyiben nép, látva, hogy az iskolakert jöltenek egyik kufforása, az abban előforduló újonságok kedvért folyton érdeklődnek iránta. Már pedig csak akkor indulhat a népiszkola diadalútára, ha a nép tudatlanságát és közonyet bilinesekbe verve, diadalocsija előtt hajthatja és a nép elismerését, mint diadalni jelvényt, a világnak közlelőghozatolag megmutathatja.

Olga, Jone sen Lázárne, Kiss Árminné, Lamberger Lajosné, Lukácsy Lajosné, Lukácsy Lenke és Sarolta, Laczay Erzsike, Lustig Jenny, Múlek Lajosné, Mittelmann Irma, Mahler Sarolta, Nachterbel Ödöné, Péterffy Antzáné, Reichner Károlyné, Robitzek Gusztávné, Schöpfke sz Edéné, Szalay Károlyné, Szalay Erzsike, Sonnenfeld Károlyné, Steinitzer Jenny, Tagányi Istvánné, Tagányi Hajnalka, Tomory nővérek, Onen Miklósné, Vizer Péterné, Vinter Adolfné, Vertán Oszkárné.

A pezsgő kedv telőpontját érte el, a midőn e sorokat írjuk, és a mamákát is bevittek a tánczölök sorába, kik nem sokat engednek leányuknak a háj- és kollemben.

Miert is nem lettem fiskális ?

Ludín.

Kalandoz éj.

— Olasz beszéd. —

(Folytatás.)

IV.

A szép ismeretlen a kerévet mellett álló szekre rogyott. Em esiklandós jelenet izgalma annyira hatott rá, hogy lábait megtagadták a szolgálatot.

„Oh uram!” susogta inkább, mint mondta. „köszönetem!”

„Kérem, ne hálálkodjék!” szakította félbe a mandarin. „Mondja meg inkább, ha nem vagyok tulkövetelő, ki ön asszonyom, a ki így hirtelenben feleségemmel lett és az agglégensség diestfűnyét homlokukról letörölte.”

„Uram”, rebegé a szegény szépség, „oh uram, ön oly jó, oly nemes szíve van —”

Azt szokták mondani, hogy senki sincsen megelőzve a maga hivatásával vagy mesterségével. Különben a panasz minden nem halljuk. Ezer oknál fogva nyerne ezen állítás jogosultságot a tanító életében. Aki még nem volt tanító, az nem hiszi el. Pedig úgy van. — Hogy ha azonban az ember úgy magába száll, és hivatását vizsgálja, minden nehézség nélkül kibékül hivatásával, különösen, ha látta, hogy tanítványából derék, értelmes, munkászerető, vagyános polgárok válnak. Hyenkor a valódi tanító, bár az erő fogytában is van és a kor fehérre festette a haját, megis emelkedett lélekkel lép iskolájába és szívére szorítja nevelőjének sarjadékeit s isteni ihletéssel s megködtötöté kitarassza munkálkodni a még öreg napjában is rábízott események testi és lelki felvirágozásán, s kikacszajga az óskor bölcsességét, mely szerint: Quem dii odere, paedagogum fecere. — Ha az iskolai tanításnak középontjává a: iskolakertet tesszük, s az életnek tanítunk, szavaink beteljesednek.

A tanítóvilág nagyon esedéklök azon, hogy sem a honoratío, sem a közép még nem méltányolja kellőképen működésüket. Ha ezen ténynek alap-okára akarunk jutni, különösét kell tenünk a néprítégek között. A nagy arak, töképezések, gazdag földbirtokok, gyárosok nem jönnek érintkezésbe a népiszkolával, s így a társadalom ezen fajától nem lehet követelni, hogy olyan valami iránt érdeklődjenek, a mit nem ismernek. Az alsó osztályok azonban ninesen kellő szellemi tehetőség ahhoz, hogy a néptanító mai működését fel foglassa, mert az nem kézzel fogható. Tehát maradna még a közeposztály, melyhez a tanító méltánylással fordulhatna. De itt sem találja azt, a mit keres, S ez onnan van, hogy a közeposztályban részint sokkal tanulabbak vannak a tanítónál, kiknek rendszeren az a szokásuk, hogy minél többet tessz az ember, annál többet kívánnak. Vannak aztán felneveltek, kikről — gondolom — szent Agostón mondta: „Semi-docto homine libera nos Domine!” s ezzel aztán mind ki van fejezve. De vannak aztán emberek, kik a tanító működésében nagy és fontos munkát látnak s tehetőségekhez képest öf tevékenységben mindaladlag támogatják és gondoskodnak, hogy nehéz fáradozásuk kellő jutalomban részesüljön.

De, tisztelt Collega uraim! — az iskolakertek alapításával és felvirágoztatásával felvirágozik egyszerűen a tanító tekintélye és méltó jutalmát veszi fáradozása: mert az iskolakert nem lehet véka alá rejteti s akarja vagy nem, kénytelen mindenki megnézni s még el-lenségek is kénytelenek lesznek hazafiú fáradozásainkért elismeréssel nekünk adózni.

Vége meg kell még említenünk, hogy olyan tanító, aki növendékeit — hogy képlettel szóljak — avval a rögzöl, melyből nekik honlaka izzadalmánával a mindennapi kenyeret kiskisámi kell, mintegy összeházasítja, a ki növendékeivel hazánk szépségeit és el-rejtett kinséit felhívja, az olyan tanító önkénytelenül fogja meggyújtani tanítványainak keblének a hazaszerető szent tüzet.

Vajha minden hatóság és minden tanító belátná, hogy a népiszkola csak az iskolakert keresszül juthat főséges céljához.

„Asszonyom, nines viaszkom, hogy mint Ulysszes, mikor hasonló körülmények közt jöttél, filéimet bedugtam: de biztosítom önt, hogy ha továbbra is ily hüzelgő kifejezéseket halmoz rám, a viaszkot tenyerem fogják helyettesíteni.”

E szavaknál, mely komoly fenyegetésnek nagyveröltetettek voltak, Fenoglio tenyereivel elfodte mindkét filét. Es ez állásban madarin-tanítantuk oly kedves volt, hogy a pillanat kedvezőtlensége daczára, a holgy nem fojthatta vissza a nevetést.

„Ön tréfál velem, szép, borzasztó ismeretlenem!” folytató Fenoglio. „Különben igaz van! Nös vagyok, a nélkül, hogy tudnám ki a feleségem? Egy holgy, a kire a büntető törvénykönyv 185-ik szakasza alkalmazható.”

„Melyik?” kiáltott a holgy hirtelen felngorva.

„Ne haragudjék, asszonyom!” sietett hozzá tenni Fenoglio. „A 185-ik szakasz egy holgy tisztossges voltát nem vonja kétségbe. Azonban nem tehetek róla, a tények valóják önt és a látszat ellene szól! A közreműködő kit üldöztek, ha nem önt? egy — borzasztó kimondani — forradalmárót?”

„Tisztelt uram”, szól a holgy, egyáltalán mozdulatlan elárulta, hogy szíve megkönyvohült, arra az udvariasságra, melyet eddig irántam tanúsított, kérem, legyen még egy kis türelmem. A ma éjtel történetk magyarázatra szorulan, azonban engedjen időt igazolásomra.”

„Létem mént, hogy önt kihallgatás nélkül elöltem!” viszonáz Fenoglio. „Hála Istennek, nem önkü már az inquisitio korában, és feszült figyelemmel fogom hallgatni igazolását.”

„Igen, uram, én fogok beszélni — azonban mindenképpel, ön a becsület emberre, és —”

„Es erre büszke vagyok, asszonyom! A rám bízott titkot mindig megőriztem, és tesszem ezt annál könnyebben, mert a feléd-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Február 1.

A fiskálisok.

Egész esztendőn át szidják a szegényeket, akik egy egész életet át keserves nélkülözések árán megtakarított néhány száz forintját a szegényebb sorsu családapaiknak a szedelőgk r a e h j á t ó l megmentik: akik az elhonyott ... a kijátszott igazság védelmére nemes bátorsággal veszik fel a harcot még ott is, a hol a társadalom előléptével, a tekintélyvel és az elfoglaltsággal kell megküzdöniük. Nyuzóknak, porvezetőknak, a társadalom pioczáinak nevezik őket, a miért fáradságuk és keserves munkájukat nem teljesítik ... ingyen. Egét-földet ignoranek neki, írásban kötelezik magukat a honorarium fizetésére, esakholgy vállalja el periket a saját költségen a fiskális: ... és a mikor a per nyerve van s a honorarium fizetésére kerül a sor, ... akkor persze nyuzó a neve azért, a miért nem engedi át honorariumát.

De nekik is van egy napjuk, s mindenki irigylí őket, s mindenki szeretne legalább is közelebbi nexusa lenni velük.

Ez a farsang azon napja, melyen az ügyvédek piknikjüket tartják.

Mindenki tudja azt, hogy azok, a kik egész ében át repikáznak, duplikáznak, apolálnak, exequálnak s esakholgy nem duellálnak, ezen az egy napon kedélyes családi körben collegális barátsággal gyűlnek egybe,

Sorrendje

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1886. február 10-én d. n. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben felvendő tárgyaknak:

- 1. Polgármester havi jelentése.
2. A nagyméltósági m. k. helygymn. szter ur intézménye a város közönsége által felhívatra a Pasteur párisi orvos által alkalmazott tisztviselő elleni gyógyeljárásról a felszámolása iránt.
3. U. a. Övezgy Dratsy Zsigmondné részére megszavazott kezdődő tárgyakban.
4. Pozsony sz. kir. város és Helyöveség közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett felhívata a törvényhatóságok további rendezése tárgyában a helygymn. kormány által benyújtott törvényjavaslat ellen.
5. Aradmegye közönségének átirata a közigazgatási reformja és nevezetesen a törvényhatósági közgyűlés önkormányzati és publicum politikai jogait, valamint a tisztviselők iránt nyújtandó elismerési jogait sértetlenül fenntartása mellett — az állami adminisztrációk kinevezett tisztviselőivel való behozatala és a közigazgatási rendszernek egyfelől szolgálati pragmatika, másfelől pedig a közigazgatási bíróságok törvényes szabályozása által való behozatala iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felhívata pártolása tárgyában.
6. A polgármester előterjesztése az ellenőri állás betöltés tárgyában.
7. Az úresedőbe jött pénzüri ellenőri állásnak választásán felbontó határozat.
8. A nyugdíjbizottság jelentése a nyugdíjszabályzat némi szakaszának módosítása iránt.
9. A színhelyi bizottság jelentése a színhelyi ruhafeladása és a könyvtár megtartása iránt.
10. A tanács jelentése m. évi 1885. novemberében elő- és leírt állami adók után esedékes községi adók elő- és leírása iránt.
11. U. a. Schulzterits Anna által épített új épület közgyűlési adómentessége iránt.
12. A tisztviselői jelentése Elias Arminnal a város részére szükséges nyílgyertyák és olaj szállítása iránt. dr. Hauser Morral a város részére szükséges nyomatványok szállítása iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.
13. A tanács jelentése Aradmegye által tervezett lovaslakatya építésének előhalálása ügyében.

Institoris Kálmán, s. k. főjegyző.

Az aradi kereskedelmi testület közgyűlése.

Január 31.

Elias Armin testületi alelnök elnöklété alatt 25 helybeli kereskedő jelenlétében tartott meg a kereskedelmi testület közgyűlése, melynek feladatának a következő tudósítást adjuk:
Elnök Elias Armin a megjelent testületi tagokat üdvözölve, a gyűlés határozatképességének konstatálása után azt megnyitotta nyilvánította. Erre dr. Marschall Lajos h. titkár felolvasta a választmány jelentését, melyből kitérőleg a testület a múlt évben is törekedett alapszabályszerű feladatának megfelelni. Mint az előző években, 1885-ben is főgondját a kereskedelmi szakoktatás emelésére szentelte, t. i. a múlt évben sikerült a magyar királyi kormány, Arad város közönsége, az aradi kereskedelmi és iparkamara, valamint a testület alkotmányosával az Arad városi kereskedelmi középiskola első osztályát 40 tanulóval megnyitni. Ezután felment a jelentés, hogy a szóban forgó tanintézetnek kereskedelmi akadémiákkal szemben leendő felruházása iránt a miniszteriumhoz feltételezett intézkedést hogy két szegény, de tehetséges tanulóért a tandíjat a testület fizeti. Az iskola felzárkózására s berendezésére megszavazott 10.000 forintból az első részlet 4000 forint az iskolafelügyelő bizottságnak kifizetett. A kereskedő-tanoncok oktatása kivételt. A kereskedő tanoncok oktatása kivételt ugyan a testület kezei közül s arról most az

könységhen nincs párom. A mit jobb filem hallott, annak nincs ideje átjutni hal filem,ig, akkor már elhalejttem.
Annál jobb! Tudja meg tehát, hogy én csakugyan forradalmáru vagyok és pedig úgyanaz, a kit e rendőr keresett.
Ah! Ön beismerte? De hogy lehet ily bájos hölgy. — beismertem meg ismertettem, azonban a tiszta igazságot mindenkiféle szeretem — ily bájos hölgy, mint ön, hogy beszédközlőik oly gonosz úlnökök?
Közönség szemei tevédségek, választott hánis mosolygól a hölgy, azonban elcséjt nem szabad hasonló tevédséghen hagyynom. Az a forradalmáru, a kit keresnek, nem ön vagyok. Meg van ön elegedő?
Kö esett le szívenről asszonyom, de kérem folyassa.
Anna forradalmáru barátom, forradalmáru? E szó nem illik rá, mert ő semmi több, mint felesége egy kitűnő polgárnak, ki halára itelve, távol hazajártól el és mit sem ohaít hobbén, mint hogy megválozzanak e dolgok, melyeket egy olasz szíve —
Sem képes elviselni, egészíte ki Fenoglio.
Örvendez, hogy férfiruha találatm ünben, szót a hölgy, kezét nyújtva Róbertnek, ki azt hevesen ragadta meg és tisztelteljesen eskölte meg, ha nyvan a eskö egyáltalán lehet a tisztelet jele.
Gyengédén elhúzáv kezét, így folytatta:
Az én jó Erminium, így hívják barátom, nem összekötyött szóni jött ide, hanem hogy fiaeszkájt lássa, kit rokoniálit itt Gemában hagyott és hetek óta beteg. Szegény barátom, tegnap megököztem, kért, hogy ma éjjel látogassam meg és könnyen megértheti, hogy nem vonatkoztam kívánságát teljesíteni. Szólgám a ház kapujáig kísért, honnét nagyobb bizottság okáért haza küldöttem. A mint a lépcsőkön föléle haladtam, felülről léptek zaját hallottam, — megérintve fordultam vissza: azonban áldozóm már

alsófokú keresk iskolában a város gondoskodik, mégis a tanítási órák megállapítására a választmány befolyásolt gyakorolt illetve az órabeszámítás a választmány javaslataihoz képest módosították. — A júniusi zárvizsgálaton a testület a lesgzorgalmasabb tanoncok közt 20 főt érték jutalomkönyvet osztott ki. Segélyezte a testület a helyenkül áttutató kereskedő-segédoket is, és ezémm 133 frot adott ki. A múlt év folyamán összesen 3 felszabaduló levél állítottott ki. A testület köbélben fennálló békeltető bizottság, bár itelkezésre többször lott felhívva, egyetlen egyszer sem működött, mert a felek magukat az illetékességnek alávetni vonakodtak. A testület tagjainak száma az év végén 116-ot tett vagyis 4-el több, mint az előző évben. A közgyűlés a választmány jelentését helyeslőleg tudomásul vette.

Olvastott azután a számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint a testület bevételei a múlt évben 319 frot 57 krt, kiadásai pedig 387 frot 96 krt tettek. Vagyon állapot az év végén 2000 frot 4 krt. Ezeküvül a testület közlése alatt álló kereskedelmi iskolai alap 11842 frot 92 krt tett. A számadások rendben találhatvan. Reicher Ferenc pénztárnoknak a felmentvény megadott és neki ügybuzgó eljárásait köszönet szavazott.

A testület 1886. évi költségvetéséről 300 frot bevétellel és 285 frot kiadással állapított meg.

A testület köbélben fennálló békeltető bizottságba a főnökök részéről a testületi elnök elnöklété alatt rendes tagoknak Elias Armin, Dobiaschi József, Knedell Károly, Wallisch Armin, póttagoknak Tones Edö és Ernyei Gyula választottak meg. A számvizsgáló bizottság szintén a régi tagokból, nevezetesen Ernyei Gyula, Krause Károly és Bettelheim F. Pál urakból alakítottott meg.

Végül az indítványokra kerülvén a sor, tárgyalott és egyhangulag elfogadottak Szentaghy Gyula testületi elnöknek a választmány által is ajánlott indítvány, mely szerint az aradi keresk, és iparkamara felkerendő volna, hogy a házaló kereskedés szabályozása, valamint az e cím alatt írott szabályok megszüntetése érdekében a miniszteriummal alkalmas lépéseket teyven.

Ezzel a közgyűlés, miután a jegyzőkönyv hitelesítésével Wallisch Armin és Ernyei bizáltak meg, véget ért.

Külföld.

A görög kérdés. Ellentétben az eddigi tudósításokkal, hogy Görögország a hatalmak átirására még nem felelt, a "Standard"-tudni akarja, hogy ezen felelet már megtörtént és e feleletben ki nyilatkoztak, hogy ha Európa parancsának és fenyegetésének engedne a görög kormány, akkor ez oly állam szabadságát érintené, mely független és a hatalmak által, mint ilyen, el lett ismerve.

A bajor pénzügyminiszter kinyilvánította a képviselőház kerényi bizottságában, hogy a szövetségi tanácsban a pálinka-egyedürlenség ügyében Bajorország a szövetségtől tartózkodni fog. Wirttemberg és Baden ugyan ezen álláspontot foglalja el.

Padua tartomány Buttagna nevű városában jan. 30-án 8 koleráset fordult elő. Valamennyi felszólalásországi városból, az egyszerre bekövetkezett lágy idő folytán árvízveszélyt jelentenek.

A krakkói "Csaaz" azt újságolja, hogy Bismarck ama nyilatkozata, mely szerint Poroszországnak a lengyelek elleni rendszabályai a szövetségiállamok beleegyezésével történik, a magyar képviselőházban interpellatív tárgyat fogna képezni.

A német szövetségi tanács bizottságai már megkezdtek a pálinka-egyedürlenségre vonatkozó törvényjavaslat fölötti tárgyalást.

Angol miniszterválság Gladstone még nem terjeszthette be a királynak az új kormány tagjainak névsorát. Mielőtt ezt teszi, biztos akar lenni abban, hogy kormánya állandó lesz. Ezt kinyilatkoztató, élénk eszmécsereit folytat az ellenzékkel. Parnell közömbös magatartást tanúsít.

észrevettek és a lépcsőkön siettek le utánam. Nem tudtam, mit tegyek; gyorsan igyekeztem kijutni a házból és nem sokat gondolkozva, e palotába menekültem, azon hitben, hogy hová tűnsemek nem vetők észre. Azonban eszalótam, követek: esedésen feljöttem az emeletre, itt nyitott ajtóra találtam és — a többit már tudja ön, a kőnél ottalomba lettem, a nélkül, hogy tudná kiletemet. És ezért, uram, engedje meg, hogy köszönetemet nyilvánítsam; mert habár saját személynem nézve nincs mitől tartanom, mégis ön becsületlen kezéim forgott, ha éjnek idején és ily módon elfogtak! Oh Istenem, borzadok meg a gondolattól is!
Igazan van asszonyom?, szölt Róbert az elbeszélés befejeztével. — Egy magános hölgy, éjjel és oly szép, mint ön — miért is oly szép? — Mikor Fenoglio akaratlanul e szavakra talált, mely soha jött elő melléből.
— Mi baja? — kérde a hölgy.
— A-ing-fo-li! — válaszolt Róbert egy újabb sohajjal.
— Micsoda? Mit jelent ez?
— Ez annyit jelent, asszonyom — de előbb igérje meg, hogy nem haragszik meg.
— Igérem, csak bökököt ne mondjon.
— Oh, csak a tiszta igazságot; csak azt akarom elmondani, a mit érzek, és semmit egyébét. Tudja-e mi történt a kénnel, ha a napsugár egy gyújtó ftyégen át rá esik.
— Ugy gondolom, hogy ftyét fog; de megesküdöm nem merek rá, mert a természet-tanhoz műsem értek.
— Micsodáküldött rá asszonyom! Ez történt velem is, mióta ön ide belépett, illetőleg mióta felébredtem. Ön a napsugár, a csodálatos eset, mely önt ide vezette, a gyújtó ftyég és végül a kén ön vagyok. Fenoglio Róbert, ügyvéd és hozzá legény. Ön hajlalom?
— Nem, uram.
— Tehát ferje van!
— Az sües: csak volt.
— Tehát özvegy? Özvegy! Oh drága név!

Legújabb posta.

A szerb-bolgár fegyverszünet.

Belgrád, jan. 31. A hatalmak együttes jegezeket ma nyújtották át. A jegezek kifejtik, hogy a hatalmak tudomásul véven az első együttes jegezekre adott tagadó választ, egyetértőleg kijelentik, hogy nem helyeslik a nemlani harcias lépéseket, bárkifől eredjenek is azok, a megtámadottakat oltalmazni fogják és bármilyen kimenetelök legyen is ily lépéseknek, területi változtatásokat nem fognak megengedni. — Milán király jóvá léten három napra Belgrádba szándékozik utazni, valószínűleg azon ezelből, hogy Mijatovics delegáltak a békétárgyalásokból beérkező első tudósítása után a miniszterekkel tanácskozzék és a katonai trendők összhangja hosszasan a békétárgyalások folyamataival. Szakadatlanul érkeznek ide az ország minden részéből küldetések, hogy a király előtt a lakosság törhelen ragaszkodásának és áldozatkészségének kifejezést adjanak. A montenegrói fejedelm utazása Parisha itt nagy figyelmet kelt, amul is inkább, mert fejedelmét ez utján Oroszország képviselője Czintyében Argyropulo kiscéri. — Nisből jan. 31-iki költött irják: Oroszországnak 40.000 Berdanfegyvert küldeményét Bulgáriába, s a hírt, hogy 35.000 fegyvert fizetési garancia vállaltott, melyeket Nikita rendelt meg Szent-Denishen, valamint az orosz sajtó tiltakozását Ruméla egyesítése ellen s egyttal az új jegezeket a békétárgyalások ezeljából: itt közönséges köztűni játéknak tekintik; annyival is inkább, mert folytat orosz tiszteket küldenek a pánszláv bizottság költségen, kik mint vérszomádok jönek Bulgáriába. — Gladstone kabinet-alakítására történt felszólítását itt közönségesen veszik, mert a görög követelés ismert erélytelensége az angol követ visszahívását, mint az erélyesség tényét ftyévtől. Küldetések egyre érkeznek az ország minden részéből. A hangulat komolyan harcias, tekintet nélkül a politikai pártalásra. — Megbízható forrás szerint a bolgár zsidókat felhatalmazták, hogy a szerb-nemzetiség kerületében u. m. a vidáni, trui, bruzsiki és radomiri kerületben testileg is beütköthessenek, kik ugyancsak gyakran élnek e jogokkal. Az emigránsok száma folyton növekszik; minikét részen nagy az elkeseredés ellenük. A bolgárok a határok hosszabban erős kordont vontak. A fegyverszünet ürve alatt közlegények gyakran átportyáznak.

NAPTÁR.

- Febr. 2. Kold. Róm. kath. Gyertyaszentelő Bol-dozsány. — Prot. Gyertyaszentelő Bolgosszony. — Görög-orosz (Jan. 21.) Maximus. — Nap kel 7 ó. 28 p., nyugozik 5 ó.
Febr. 2. Az aradi közúti vaspálya- és tégelyár-részvételársaság közgyűlése d. e. 10 órakor, saját helyiségében.
Febr. 3. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ülése déltán 5 órakor saját helyiségében.
Febr. 6. Az aradi kereszélyző egylet táncz-vigalma, a "Zemplényi-száló" nagyertermében.
Febr. 13. Tanítóképezészek batyubálja a Krispin-teremben.
Febr. 27. A várlan állomásozó állások tomholával egybekötött jötekönyvezéu táncz-vigalma a "Zemplényi-száló" nagyertermében.

HIREK.

Farsang.

— Az aradi iparos ifjak önképző és beteg-segélyző egyletének táncz-vigalma vasárnap este ment végbe "Krispin" termében. A rendezőség nagy gondot fordított arra, hogy a mulatság zártkörű jellege meg legyen őrizve. A terem már 9 óra tájban megtelt vendékekkel, kiknek sorában számos szép leányt és asszonyt láttunk. Csakhamar kezdetét vette a táncz, a lányszó a talp alá való. Nagy Józsi zenekara szolgáltatta: a jó hangulat már az est elején hatalmas tánczkezdésben nyilvánult; derültség volt az arczokon, öröm ragyogott a szemekben. A jó kody az éjfélelőtti eserdőnél tetőpontját érte el, magyaros tüzell

On özvegy és szép! De hisz ez csak mind álom. — Az ismeretlenre bízni magát! A véletlen várn! — Az ismeretlen itt van, a véletlen eszalát nyílvél!
— Mit beszél ön?
— Hagyjon beszélni asszonyom! Én őrangyalommal beszélgetek. Nem hisz, hogy van őrangyalom? O vezértel ön hozzáim. Engedje, hogy önben isteni gondviselés határozatát imádjam. Vagy nem-e az ég intése jelölte ki ön feleségemét? Abraham hívatótt-sága fölött sokkal esékélyebb okok döntöttek. Egy szóval, asszonyom, végre anyai jövedelmét önnek zavartnak látszó beszédemet; azonban én értem magamat és ez nekem elég. Mit szölna ön egy férfhoz, a ki nem öreg, nem éppen visszatartó és luszter frank évi jövedelme van, nem is számítva, hogy anyai javábólja elgyengült, gyermektelen és felmúllo ura?
— Azt mondanám, — válaszolt a hölgy, tré-fára igyekeztvén a dolgot fordítam, "hogy e férfi szeremes ember."
— Nem értett meg; világosabban fogok beszélni. Mit szölna e férfinek, ha tisztelettel-jesen kezét kéré.
— Azt mondanám, hogy elég boldog ily eszűnekkel foglalkozni és még boldogabb, hogy ezt velem akkor közli, mikor először és ily alkalomból lát.
Fenoglio feje lehanyaltott és kezei lesik-lottak a szék támlájáról. "Hyegek az asszo-nyok mind!" sohajlott.
— Mind, azt mondja ön? és miért, ha szabad kérdenem?
— Miért? — ismétlé keseri hangszlylyal Fenoglio. "Azt akarja tudni, hogy miért? Mert örülök, ha a férfi szívet kinyitják; ide-oda ringatják, jászadozva gyakorolják rajta maescakörmeéseket, melyek szétmárazogolják, a hol csak érintik, és aztán hagyják vé-zoni. Ha lelünk egész ösztönöségével szerelm velünk nekem, hihetlen kifejezéssel ar-czukba nevetnek. Számunkra csak oly szerelem létezik, melynek ideje volt megöregedni;

járta a fiatalság laukadatlaml. A tánczkezd az idősebbek közül is elkapott egynehányat, bele-vegyültek a táncba és a lassu magyart ver-senyt járták az ifjúsággal. Az első négyest két colomban 60 pár tánczolta. Szünetközökben a dalok mulattatta a társaságot szünetben és élénken előadott dalaival, melyekért viharos tapsokkal fizettek a jelenlevők. Teljes elis-merést érdemel Nagy Sándor, református kántor ur, kinek odaadó buzgalomával és szak-értelmével, valóban meglepő eredményt sike-rült elérni a vezetése alatt álló dalárda be-tanításánál. Éjtél után cotillon volt, mely daezára, hogy másfél óráig tartott, még sem vált unalmassá, a mi ismét a rendezőség érdeme. A sikert legjobban bizonyítja az, hogy a mulatság virradtig tartott, a társaság együtt maradt mindvégig, és változatlan jó-kodvél tánczolt. A bál sikerében sok érdeme van Tessenyi Zsigmond urnak, az ön-képzőkör buzgó elnökének. Az est tiszta jöve-delme 170 frot.
Salgr.

Nagyilaki bál.

Nagyilak, 1886 jan. 31-én.

Nálunk ugyancsak kijut a tánczhoz; ma egy hete szintén virradtig járta a eserdés; ugyanis, a két hitefeleket az evang. és a gör. kath. egyház egyszerre tartották tőköjük gyarapítására a táncz-vigalmat, mely föltö szépen sikerült, s a főke szép gyarapodást nyert, de hogy is ne, mikor az a nagyterem zsúfolásig megtelt? Ott volt városunk színe-java, ott minden hitefeleketből és nemzet-ségből. Nálunk nevesek tölmekek a hit-felekezetek egymással szemben, hanem igaz, testvérek is.

Az éjjel a "kisdéd övoda" főke-jének gyarapítására tombolával egybekötött táncz-vigalom rendeztetett. Valóban a legnagyobb elismeres mindnyájunk részéről a szeretetre-méltó dr. L a u r o v i c s Jánosné egyleti elnök-nőnek és az ifjú B i s t y á k Ferencné ale-nőknőnek, kik a bál fényes sikerét eddig nem tapasztalt magas fokra emelték. Megjegyzem, hogy e két kedves elnökő a legutóbbi választá-nál nyert a leg több szavazatot; egy kis alkotmányosítá a nők is megengedtek maguk-nak mely után volt is egy kis gyenge nehez-telés.

De most már szent a béke, s e békes-ségnek kellett is hogy járjon a siker eléré-séhez.

A terem fényesen díszítve, elragadó esz-lölgés, a tombola-ajándékok izéles rendezése egészen meglepő volt. A zene a karzaton fog-lalt helyet, s huzta reggeliz a talp alá való. A rendezők futkostak, igyekeztek eleget tenni, minden drága vendégnek. Az összes úri női közönség ott volt. Legtöbbszörre a rózsaszín ruhák voltak láthatók; ugy látszik, ez lesz nálunk a Carneval színe. Dejtél kedy ural-gott végig, s felszélenség és otthonosság jel-leneztek a szép mulatságot.

Leander.

Arad és Vidéke.

— Lapunkra februárhó 1-jével új előfizetést nyitunk és pedig vidékre, II óra 12 frot, 80 krral, helyben 11 frottal; félővre vidékre 7 frot, helyben 6 frot, negyedővre, vidékre 3 frot, 50 helyben 3 frot; egy hóra vidékre 1 frot 20. helyben 1 frot. Nehogy a már rendezesen folyó szétküldés megakadást szenvedjen, kérjük a t. cz. olvasó közönséget, hogy az előfizetést és hó végeig teljesiten sziveskedjek.
— A postatakarékpénztárak aradi főlkja tegnap megnyit. Az első betéző Meinerz Géza volt. A nap folyamán jelentkezett tíze-mennyé betéző, betétek összesen hatvanöt forintot. — Ezzel kapcsolatosan felemlítjük, hogy a postatakarékpénztárak igazgatósága egy lapot adott ki, melynek címe: "Ma-gyar királyi postatakarékpénztári közlöny", melyből három szám már megis

jelent. A legutóbbi szám "A közvetítő szölgálat megnyitása", ezim alatt egy cikket hoz, melyből a közönség tájékozására, kiemeljük a következő passzust, mely a szem-élyazonosság igazolására vonatkozik. "Az irni tudó betéző személyazonossága igazoltam tekintendő, ha az a személyre vonatkozó adato-kat bemondja és a betéti könyvsége törzs-lapját, valamint a helyesí. Nyilatkozat-ot sajátkezűleg aláírja; irni nem tudó betéző személyazonosságát egy tanúval vagy pedig okmányokkal tartozik igazolni."

— Az aradi első temetkezési és beteg-segélyző-egyletnél felmerült, s állítólag tíze-mennyé éven át ftyött sikkasztási ügyben Weisz Károly kir. ügyész magának tartotta fenn az indítványozás jogát, és indítványát már közölte is a vizsgálóbíróval. Az indítvány nagyobb vonásokban a következő: Mintán J a m n i c z k y Antal saját és családja vagyonát biztosítékul felajánlotta, és mintán B e t t e l h e i m Vilmos és V a g a e s Mihály által nyújtott biztosíték semmi érteket nem bír, indítványozatik, hogy nevezettek összes, és bárhol található vagyo-nára a törvényes zárlat elrendeltessek, s a mennyiben ez nem nyújtana elegendő fede-zetet, kártérítési kötelezettségre vonandók mind-azok, kik hanyag és felletés ellenőrzésik ál-tal a sikkasztásokat oly hosszú időn keresztül bízni lehetők tettek. A vizsgálat erőlyesen folyik és a közönség megnyugtatóra mond-hatjuk, hogy az egyleti tagok a sikkasztás ál-tal semmi veszteséget nem fognak szenvedni.

— Iparos bál. Az aradi i p a r t e s t ü l e t szombaton, március 10-ikán a Zemplényi-nagyszálló termében zártkörű táncz-vigalmat rendez a testület ház-építési tőkéjének gyarapítása ezeljából. A bál-bizottság vasárnap alakult meg és megkezdte az előmunkálatokat, hogy a vigalom sikere biztosítsák. Az új ípartörvény értelmében szervezkedett s egy év óta fennálló testület-nek ez lesz első nyilvános kilépése s tekin-tettel erre, valamint arra, hogy a testület az aradi testületek legnagyobbja, melynek ezer-nél több tagja van, másrészt a vigalommal összekapcsolat közérdektől ezelre, remélni lehet, hogy a siker nem marad el. Iparos körökben a mulatság iránt élénk az érdeklődés és himni lehet, hogy Arad ípartörtöltözése ezen-tul sem vonja meg az ípartárgótól az a fúmo-gatást, melyben az iparosok eddigi vállalko-zásait oly nemeslelkűen részesítette. A meg-hívások a mulatságra a legközelebbi napok-ban fogják megkezdetni.

— Baleset. Széles János kocsis, hordókat szállított tegnap déltől kocsiján, s ez alkalommal egy hordóra ült; a hordó egy zökke-nőre kifordult alos s ő a kocsiból kiesett, s a hordó rázuhant, egész testét összezúzta. Súlyosan sérülve a kórházba szállították.

— Találtott egy fekete bőrtérez, egy esonó kules, és két kis malacz; igazolt tulaj-donosuk átveheti a rendőrségnél.

— Román bál. Az aradi "Progre-sus" (haladás) román köznevelődési egylet hangversenyyel egybekötött "román bál" rendez, mely folyó 1886. februárhó 14-én (2-án ó naptár szerint) Zemplényi nagyszál-lójának" (Fehér-kereszt) nagyertermében fog megtartani. (Családi jegy 3 frot, személy-jegy 1 frot, — az egylet tagjai részére fél árral, — altiszti katoná- és tanuló-jegy: 50 krt; karzati-jegy: első sorban 3 frot, második sorban 2 frot, harmadik sorban 1 frot személyenként) A tiszta jövedelem fele a szorgalmas és jó magaviseletű, de szegénysorsu íparos-tanonc-zok segélyezésére fordítatik; miért is ezen jöteköny ezilt tekintve, a felülfizetések közs-zönnettel elfogadtattak s nyilvánosan nyugáztatni fognak. Belépti jegyek előlegesen is a Tokély-terem a román egyház épületében levő egyleti helyiségben Mihálessy Miklós pénz-tárosól, viszont a bál estején a pénztár-nál kaphatók.

— Az aradi kir. járásbíroság büntetőítő osztályához f. év januárhóban befolyt vét-ség és kihágások száma 89. Ezek között sok van olyan, a mely nagyon szomorú világításba helyezi népünk erkölcsi állapotát, különben

nőről, a ki egy először látott férfi első sza-vára ezt válaszolta: hiszek önnek — és sze-relmet megadomnak nekül elfogadná?
— Azt mondanám, hogy e nő föltöte áll minden más nőnek, vagy ha az isteni Péter-arcával szóljak; egyedül ő látszik nőnek lenni.
— Nem, Fenoglio ur, ezt ön nem mon-daná, vagy ha mondaná, nem lenne. Ha e nő a férfit meg nem ismeri —
De hisz ön sem ismerem meg önt asz-szonyom, és mégis —
Ez nem ok?, vágott közbe az ismeret-len. "Lassa tehát, hogy mily veszedelme-be dönti magát! Lehetőséges az, hogy ön nem érti a férfi és női szív közti nagy és fontos különbséget? Mit közeleztát a férfi, a ki sze-ret és ezt bevallja? A játékban alig veszté-heti el tételt! Ellenben mi szegény nők, ha szeretünk, — és ha érzelmiünk melyebb, mint az önéké, és sokkal hevesebben és hirt-elebből lep meg, mint azt önök hiszik — akkor tevédséinket önbecsülésünk el-vesztésével fizetjük meg. — Ön hallgat, nem rázza többé fejét hiteltelensége jeléül. Belátja tehát, hogy nincs igaz! De van valami, a mihen nekem sües igazam, öszinte akarok lenni és bevallom. Azt íment azt mond-tam: ha a nő e férfit meg nem ismeri — és ez nem igaz, mert ön önt ismerem, habár szintén csak egy félóra óta, de azért sokkal alaposabban, mint ha ismeretessünk már évek óta tartana. Ön gavallér és beszéltes ember, és látam, miként állotta ki ennek próbját. Higgye meg, hogy igazat szölok! Mi szegény nők nem beszélhetünk oly nyíltan, mint önök. Részt természetű alkotásunk, részint korlátolt neveltettségünk következtében mi vagyunk a gyenge nem; más fegyverrel nem védelmez-hetjük magunkat, mint a bizalmatlansággal, örökös bizalmatlansággal.
— Gyenge nem! ismétlé Róbert. Mi va-gyunk a gyenge nem!
— Természetesen, mikor szerelmesek vagy-

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1886. évi jan. haváról.

Betételek:	
Álladék mult hó végén	2175637 36
Betételek folyó hóban	212344 14
összesen:	2387981 50
Visszatételek f. hóban	111949 16
Álladék folyó hó végén	2276032 34
Leszámitolás:	
Váltótárcza-álladék mult hó végén	787441 49
Leszámitolt váltók folyó hóban	354116 95
összesen:	1141558 44
Bejárt váltók folyó hóban	288961 39
Váltótárcza-álladék f. hó végén	852596 95
Előlegezések kézi zálogokra:	
Álladék mult hó végén	1039938 24
Előlegzetett folyó hóban	89415 13
összesen:	1129353 37
Bejárt előlegek f. hóban	122950 86
Álladék folyó hó végén	1006402 51
Zelzálogos kölcsönök:	
Álladék mult hó végén	692903 28
Előlegzetett f. hóban	1000 —
összesen:	693903 28

Törlesztett folyó hóban	8566 —
Álladék folyó hó végén	685337 28
Pénztári forgalom:	
Álladék mult hó végén	47642 18
Betételek folyó hóban	732632 53
összesen:	780274 71
Kiadások folyó hóban	717466 06
Pénztári álladék folyó hó végén	62808 65
Arad, 1886. február 1-én.	
Az igazgatóság	
Szesszület.	
(Febr. 1.)	
(B.) Az üzlet szilárd. Készlet nagyban	
24	24.25. kiesésben 24.75. hordó nélkül per 100 liter %
Budapesti gabnatózsde.	
(Febr. 1.)	
Igen szilárd üzlet mellett az árak néhány krajczárral magasabbak. Tavaszli búza 7.99	
8.01 tengeri május-június 5.48-5.50. tavaszli zab 6.51-53. oszi búza 8.47-49.	
Budapest, február 1. (Az Aradi Közlöny eredeti távirata.) Az esti	

tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyárjárdék	
101.40	magyar hitelbank 307.45: osztrák hitelbank 309. — London 126.40: Paris 50.20.
Hivatalos árfolyamok	
a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi febr. hó 1-én.	
Magyar aranyárjárdék 6 sz.	101.30
Magyar aranyárjárdék 4 sz.	98. —
Magyar papírárjárdék 5 sz.	132. —
Magyar vasuti kölcsön	99. —
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	126.50
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	112.25
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	103.50
Magyar földterhelmentesítési kötv. záradék	103.50
Temes-bánai földterhelmentesítési kötv. záradék	103.50
Edelgyi földterhelmentesítési kötv. záradék	103.40
Horvát-Szlavon földterhelmentesítési kötv. záradék	103.50
Magyar szőlőtermesztési kötvény	98.75
Magyar nyerevény-sor-kegy-kölcön	118.25
Tiszszabályozási és szőlési sorjegyek	123.50
Osztrák arjárdék papírban	84. —
Osztrák arjárdék ezüstben	84.10
Osztrák arjárdék aranyban	112. —
1866-iki osztrák államkötvény	141. —
Osztrák-magyar bankköszvény	87.00
Magyar hitelbankköszvény	306.25
Osztrák hitelintézet köszvény.	299.10
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.91
20 frankos arany (Napoleonkor)	10.01

Német birodalmi márká	61.90
London (3 havi váltókort)	126.40
20 markos arany	12.38
IDEGENEK NÉVSORA.	
(Február 1.)	
Zemplényi-szálló. Horváth Mihály min. tisztviselő. Bpest. — Klement József gondnok. Péterváros. — Major M. gyáros. Bpest. — Nomborger N. magánzó Bpest. — Elster A. utazó. Lippa. — Löwy Rudolf. utazó. Buda. — Wolf Soma. utazó. Bpest. — Grünfel Ferenc. utazó. Bpest. — Walyavik Gusztáv. utazó. Bpest. — Schwarz Adolf. utazó. Bpest. — Kronberger Gyula. utazó. Bpest. — Nassbaum A. keresk. Bpest. — Kadria Jenő. keresk. Lippa.	
Tácherer-szálló. Ami Jenő. bírtokos. Kiszén. — Bossányi N. bírt. Nagy-Kula. — Ottlik Geza. bírt. Mezőhegyes. — Zsuzsán N. bírt. Sopron. — Konopi Sándor. bírt. Konop. — Balán György. lelkes. B. Komlos. — Wangel György. magánzó. Tautz. — Fleischmann N. utazó. Budapest. — Szongott D. utazó. Bpest. — Rosenthal N. utazó. Bpest.	
Aranykules-szálló. Róthy Juliska. Pankola. — Popovics Elek. lelkes. Ottlaka. — Gellinger N. keresk. N. Péter. — Roth Ede. keresk. Pecska. — Körner Henrik. keresk. Pankola. — Fischer Antal. keresk. Villásreggeli. — Reizenberger Miklós. keresk. Petris. — Bellov Jakab. kőfaragó. Buda.	
Három-király-szálló. Fazekas János. bírtokos. Heves. — Juhász János. bírt. Dombegyháza. — Ratkay Frigyes. bírt. Dombóvár. — Borsos Lajos. jegyző. Gurahoncz. — Argyelan Gábor. jegyző. Galsa. — Nyisztor József. ügyvéd. Pankola. — Tóth János. pincesz. Battonya. — Keiser Antal. bérlő. Szendlak. — Roth Bernát. keresk. Silingyia. Szulena. Mór. keresk. Te-	

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Nyilttér.*

Zemplényi nagy szállodája

Naponta

Igen olcsó

VILLÁSREGGELI.

*E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

H I R D E T É S E K.

MEGHIVÁS.

Az aradi ipar- és népbank igazgatósága

tisztelettel meghívja az intézet t. cz. részvényeseit a **f. évi február. hó 21-én, d. e. 10 órakor** az intézet tanácsstermében tartandó

XVI. RENDES KÖZGYÜLÉSRE.

A napirendet képezi:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére egy bizottság kiküldése.
  2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései az 1885. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozatok.
  3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőkének a tartalék-alapból való kiegészítése 100.000 frt és a forgalomba levő 1000 drb 100 frtos részvény egyesítése 500 drb 200 frtos részvényre.
  4. Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása. 93—1.3
  5. Netaláni indítványok.
- Azon t. cz. részvényesek, kik e közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek az alapszabályok 101. és 108. §-a értelmében részvényeiket f. hó 19-ig az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Aradi kereskedelmi és iparbank.

Az aradi kereskedelmi és iparbank t. cz. részvényesei a **f. é. február hó 28-án, d. e. 10 órakor** a bank helyiségében tartandó

XVII. rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

A napirend tárgyai:

- a) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései.
  - b) A zárszámadások jóváhagyása.
  - c) A tiszta nyereség hovaforrása és afölötti határozat. 98—1.2
  - d) Indítvány az alapszabályok 40-ik § megváltoztatására.
  - e) 4 igazgató-választmányi tag, egy 3 rendes és 1 póttagból álló felügyelő-bizottság megválasztása.
  - f) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére egy 3 tagú küldöttség megválasztása.
  - g) A részvényesek által netalán tennő indítványok.
- Azon t. cz. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, ezennel tisztelettel felkéretnek, hogy részvényeiket az alapszabályok értelmében **f. é. február hó 25-ig** a társulat pénztáránál tétítvány mellett letéteményezzék.

Arad, 1886. február 1-én.

Az igazgató-választmány elnöksége.

1645. szám 1886. Árverési hirdetés

Az aradmegyei törvényhatóság uton Gurahoncz és Józshely közötti Köröshídon levő vámszedési jog, a Nméltóság m kir. közmunka és közlekedési ministeriumnak 22716/880. sz. kegyes intézményével engedélyeztetvén, — ezen jognak 1885. évi június hó 1 napjától kezdve 1889. évi május hó 31-ig leendő bérbeadásra, zárt ajánlatok elfogadásával nyilvános árverés útján **1886. évi február hó 22-én d. e. 10 órakor** Aradmegye alispáni irodájában 1700 frtyi bér, s a vámlház felszerelvények használatára mellett fog az árverési tárgyalás eltaratni.

- A szedhető vámtételek a következők:
- a) egy befogott nagy marha után 4 frt.
  - b) minden szabadon hajtott nagy marha után 2 frt.
  - c) minden szabadon hajtott kis marha után 1 frt.

A vámfizetés alól mentesek mindazok, kik eddigelé mentesek voltak, s kik a feltételekben részletesen felsorolják.

Miről vállalkozni szándékozik 170 forint bánompénzzel ellátva a kifizetőt nap, idő és helyre azzal hivatnak meg, miszerint az árverési feltételek addig is a megyei főszámvéző, továbbá borosbeszi szolgabíró s gurahonczai körjegyzőség hivatalos irodájában tekintethetők meg.

A zárt ajánlatok kellő bélyeg és óvadékkal ellátva 1886. évi február hó 22-én, d. e. 9 óráig a megye alispánjához terjesztendők be. Arad, 1886. év jan. 29. 90—1.3

Ormos Péter,
alispán.

92273. szám. Hirdetmény.

A magyar vasuti kötelekben szarvasmarha, juhok és sertéseknek Pozsonyba való szállítására 1884. évi július hó 20-ától érvényes kivételes díjszabáshoz **f. évi márczius hó 15-én** a II. pótlék lép hatályba, mely a fő díjszabás és I. pótlékban eszközözendő módosításokat, új állományok felvételét és sajátóiba helyesbítéseket tartalmaz

A pótlék példányai annak idején kereskedelmi főosztályunkban lesznek kaphatók. Budapest, 1886. január hó 30-án. 96—1.

Az igazgatóság.

122/1886. sz. Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósig 18313/885. számú végzése által Abelesz Henrik becsi lakos végrehajtató javára Glück Pál aradi lakos ellen 237 frt 88 kr. tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 466 frtra becsült egy szekrény, egy állvány, 1 fényezett íróasztal, 28 pár gyermek csizmából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
s művegyészi laboratoriuma
ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európáig híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatalmas erejével fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczoló betegségek, mint migrain vagy feloldalu fejfájás, ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomorzsába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygyel 1—2 cseppet kell dörzsölni a szert, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczsonton arczszabánál; fejtetőn vagy tarkon egyéb fejfájásnál; az áll kapezán ideges fogfájás esetében, a gyomor tájon gyomorzsábaánál, vagy hystericus hányingerrel.

A Po-Ho különben is igen illő essentia lévén a bekennt helyeken az ellátást gyenge legyezetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellátása közben a szem könnyezésre ingerli, czélszerű azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift“ a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valószínűleg okoz. Hatása migrain, fejfájás és neuralgia esetében valóban meglepő. 1—2 csepp a fájdalom helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azonnali csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.”

Ára egy kis üvegenk 85 krajczár.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,
gyógyszertárában
Szabadságtér 1-ső szám.

125 86. Árlejtési hirdetés.

Aradmegye tekint tes törvényhatóság bizottságnak 1886. évi 69. kszg számú határozatával Glogovác községben új községi ház és jegyzői lak építése engedélyeztetett.

Ezen, a jóváhagyott terv- és költségvetés szerint 15597 frt 15 kr-ra előirányzott építkezésnek vállalkozó általi biztosítása szempontjából folyó **1886-ik év febr. hó 27-én, d. e. 10 órakor** Glogovác községi házában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Mire vállalkozni óhajtok azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint az árlejtés megkezdéséig 10 százalékkal ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadotnak.

A terv, költségvetés, ugy árlejtési feltételek az árlejtés megkezdéséig Glogovác községi jegyzői irodájában mindenkor betekinthezők.

Glogovácban, 1886. jan. hó 29. 94 1.3
ORODY NÁNDOR, jegyző. **GRAFNER JAKAB,** bíró.

Lakás.

Kossuth- (Pesti-) utca 52. sz. a. 3 szoba, konyha és hozzá tartozó lakrészekből álló lakás **f. évi május 1-től** hasznokbérbe adatik. Értekezhetni ugyanott. 97—1.

Arverési hirdetmény.

Alulirt körjegyzőség részéről közhírré tétetik, miszerint a fakerti körjegyzőséghez csatolt Fakert, Zimándköz és Zimándújfalú községek határában a vadászati jog, az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében 6 egymásután következő évekre hasznokbérbe fog adatni, miről a vadász kedvelők azzal értesítettek, hogy a hasznokbér árverés napja Fakert körjegyzőség székhelyén 1886. évi február hó 6-án, d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Addig is a feltételek a fakerti körjegyzőségnél megtekinthetők. Fakerten, 1886. január 29-én.

Prém Sándor, körjegyző.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 1050 frt, illetve a fokozatos előléptetés alkalmazásba vétele esetén 900 frt évi fizetéssel kapcsolatos pénztári ellenőri állás üresedésbe jövén, azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t. cz. 18 §-ban előirt minősítéssel bírnak, ezennel felhivatnak, miszerint pályázati kérvényüket hozzám a **f. évi február hó 7-én** benyújtásák.

Arad, 1886. jan. 26.

Salacz Gyula,

polgármester.